

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu

BH-1-071-156/11/3

DWOiP-III-071-7/11

[Handwritten signature]
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
wznowiono dn. 13.04.11
3567 podpis *[Handwritten initials]*

Warszawa, dnia 15 kwietnia 2011 r.

DEPARTAMENT SENATU

wznowiono dn. 13.04.11

nr 1890 podpis *[Handwritten initials]*

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na oświadczenie senatora Piotra Kalety złożone na 72. posiedzeniu Senatu RP w dniu 17 marca 2011 roku, dotyczące skarg kierowanych przez Annę S██████████ na bezczynność sądów w sprawach o egzekucję kontaktów z małoletnim synem uprzejmie informuję, iż dokonana została analiza niniejszej sprawy i poniżej przedstawiam jej wyniki.

Z ustaleń Departamentu wynika, że w pozwie z dnia 24 czerwca 2009 roku powód Przemysław S██████████ wniósł przeciwko pozwanej Annie S██████████ o rozwiązanie przez rozwód ich małżeństwa, a nadto między innymi o powierzenie mu wykonywania władzy rodzicielskiej nad małoletnim synem Mateuszem S██████████, ur. 18 listopada 2006 roku, z zastrzeżeniem dla pozwanej prawa utrzymywania z dzieckiem osobistych kontaktów w terminach ustalonych wcześniej z powodem i w jego obecności. Sprawa została w Sądzie Okręgowym w Kaliszu zarejestrowana pod sygn. akt 1C 789/09. Pozwana w odpowiedzi na pozew z dnia 14 lipca 2009 roku wniosła między innymi o powierzenie jej wykonywania władzy rodzicielskiej nad małoletnim Mateuszem S██████████, z prawem powoda do osobistych kontaktów z dzieckiem oraz do współdecydowania we wszystkich istotnych sprawach syna, takich jak nauka, leczenie, wykształcenie.

Postanowieniem z dnia 13 kwietnia 2010 roku Sąd Okręgowy w Kaliszu udzielił zabezpieczenia w ten sposób, że na czas trwania procesu o rozwód roztoczenie pieczy nad małoletnim Mateuszem S██████████ powierzył powodowi,

ustalając u niego miejsce zamieszkania małoletniego (Gorzyce Małe) i zapewnił pozwanej na okres dwóch miesięcy od daty wydania tego postanowienia prawo do osobistych kontaktów z małoletnim w każdą sobotę w godzinach od 11⁰⁰ do 18⁰⁰, w miejscu zamieszkania dziecka, bez udziału członków rodziny powoda, przy udziale kuratora sądowego, którego zobowiązał do składania sprawozdań z nadzoru.

Ze sprawozdań zawodowego kuratora rodzinnego wynika, że kontakt Anny S. z synem odbył się w jego miejscu zamieszkania w dniu 24 kwietnia 2010 roku i w dniu 1 maja 2010 roku oraz że ojciec małoletniego nie utrudniał jego przebiegu. Kolejne spotkania Anny S. z synem odbyły się w dniach: 8 maja 2010 roku, 15 maja 2010 roku, 22 maja 2010 roku, 29 maja 2010 roku, 10 czerwca 2010 roku i 12 czerwca 2010 roku.

Następnie postanowieniem z dnia 18 czerwca 2010 roku Sąd Okręgowy w Kaliszu zmienił swoje wcześniejsze rozstrzygnięcie z dnia 13 kwietnia 2010 roku o tyle, że zapewnił pozwanej na okres dwóch miesięcy od daty wydania tego postanowienia prawo do osobistych kontaktów z małoletnim Mateuszem S. w miejscu zamieszkania pozwanej (Kalisz), w każdą sobotę miesiąca w godzinach od 14⁰⁰ do 18⁰⁰ w obecności powoda bez udziału członków rodziny pozwanej, przy czym powód miał zawozić małoletniego do pozwanej, przy udziale kuratora sądowego. Zażalenie powoda na to postanowienie zostało oddalone przez Sąd Apelacyjny w Łodzi postanowieniem z dnia 7 września 2010 roku. Z notatek kuratora sądowego wynika, że Przemysław S. nie przywiózł małoletniego Mateusza S. na spotkanie z matką w dniach: 26 czerwca 2010 roku, 3 lipca 2010 roku, 10 lipca 2010 roku i 7 sierpnia 2010 roku.

Kolejnym postanowieniem z dnia 28 października 2010 roku Sąd Okręgowy w Kaliszu zmienił swoje wcześniejsze postanowienie z dnia 13 kwietnia 2010 roku o tyle, że zapewnił pozwanej prawo do osobistych kontaktów z małoletnim Mateuszem S. ustalając te kontakty w każdą sobotę miesiąca w godzinach od 11⁰⁰ do 16⁰⁰ w miejscu zamieszkania pozwanej (Kalisz) bez udziału członków rodziny pozwanej, przy udziale kuratora sądowego, przy czym pozwana w obecności kuratora sądowego będzie zabierała syna z miejsca zamieszkania, zaś powód będzie odbierał syna po zakończeniu spotkania z pozwaną. Po rozpoznaniu zażaleń obu stron Sąd Apelacyjny w Łodzi postanowieniem z dnia 16 lutego 2011 roku zmienił to postanowienie w ten tylko sposób, że powód będzie dowoził

małoletniego do miejsca zamieszkania matki i odbierał dziecko od matki po zakończonym spotkaniu.

Z notatek służbowych kuratorów sądowych wynika, że w dniu 6 listopada 2010 roku, gdy kurator udał się do miejsca zamieszkania małoletniego zastał już pozwaną, która przebywała w pokoju dziecka z mężem oraz synem. Pozwana ostatecznie zdecydowała, że nie będzie zabierać dziecka, po czym opuściła jego miejsce zamieszkania. W związku z taką decyzją Anny S. kurator odstąpił od wykonywania dalszych czynności. Podobnie w dniu 13 listopada 2010 roku Anna S. zdecydowała, że nie będzie zabierać dziecka i przyjmie zaproszenie Przemysława S. do pozostania w celu kontaktu z synem w jego miejscu zamieszkania. Podobna sytuacja miała miejsce w dniach: 20 listopada 2010 roku, 27 listopada 2010 roku, 3 grudnia 2010 roku, 11 grudnia 2010 roku, 18 grudnia 2010 roku, 1 stycznia 2011 roku, 8 stycznia 2011 roku, 15 stycznia 2011 roku.

W dniu 25 grudnia 2010 roku kurator stwierdził, że Anna S. nie stawiała się w miejscu zamieszkania Przemysława S. ten zaś poinformował kuratora, że matka małoletniego przyjechała do dziecka w dzień wigilii i spędziła z synem około godziny. Ze sprawozdania kuratora dotyczącego kontaktu Anny S. z synem w dniu 22 stycznia 2011 roku wynika, że tego dnia Anna S. podjęła próby ubierania dziecka, ale ono rzuciło się na podłogę w korytarzu, a następnie uciekło do kolejnego pokoju. Matka dziecka razem z kuratorem zakończyła wizytę.

W sprawie o sygnaturze III Nsm 242/10 przed Sądem Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim toczyło się postępowanie z wniosku Anny S. z dnia 9 lipca 2010 roku o zlecenie kuratorowi sądowemu przymusowego odbierania od uczestnika postępowania Przemysława S. małoletniego Mateusza S. i oddawania tego małoletniego wnioskodawczyni w terminach ustalonych postanowieniem Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 18 czerwca 2010 roku o zabezpieczeniu kontaktów. Postanowieniem z dnia 7 października 2010 roku Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim oddalił wniosek. Postanowienie to jest prawomocne.

W kolejnej sprawie o sygnaturze III RCo 31/10 przed Sądem Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim toczyło się postępowanie z wniosku Anny S.

z dnia 10 listopada 2010 roku o zlecenie kuratorowi sądowemu przymusowego odbierania od uczestnika postępowania Przemysława S. [REDAKTOWANO] małoletniego Mateusza S. [REDAKTOWANO] i oddawania go wnioskodawczyni w terminach ustalonych postanowieniem Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 23 października 2010 roku o zabezpieczeniu kontaktów. W tej sprawie na posiedzeniu w dniu 27 stycznia 2011 roku Anna S. [REDAKTOWANO] i Przemysław S. [REDAKTOWANO] zgodnie oświadczyli, że najbliższy kontakt Anny S. [REDAKTOWANO] z małoletnim Mateuszem S. [REDAKTOWANO] odbędzie się w sobotę 29 stycznia 2011 roku w miejscu zamieszkania Przemysława S. [REDAKTOWANO] w godzinach od 14⁰⁰ do 19⁰⁰. Anna S. [REDAKTOWANO] i Przemysław S. [REDAKTOWANO] oświadczyli również, że takie kontakty mogą odbywać się przez kolejne trzy soboty i możliwe jest, że za tydzień kontakt odbędzie się w „Bajkolandzie” w Ostrowie Wielkopolskim. Wyżej wymienieni oświadczyli również, że dołożą wszelkich starań, by kontakty matki z dzieckiem przebiegały w dobrej atmosferze i że zawsze będą mieli na uwadze przede wszystkim dobro dziecka. Dodali także, że kontakty będą się odbywały bez udziału kuratora. Postanowieniem z dnia 29 marca 2011 roku Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim oddalił wniosek Anny S. [REDAKTOWANO] o przymusowe odebranie małoletniego Mateusza S. [REDAKTOWANO]

[REDAKTOWANO]

Z powyższych ustaleń jasno wynika, że niezasadny jest zarzut beczynności sądów w przedmiotowej sprawie i nienadawania biegu sprawom, bowiem wszystkim wnioskom, składanym zarówno przez matkę dziecka Annę S. [REDAKTOWANO] jak i ojca Przemysława Szczepaniaka, nadawany jest niezwłocznie bieg. Na uwagę zasługuje szybkość kierowania do wykonania postanowień o udzieleniu zabezpieczenia kontaktów z dzieckiem w obecności kuratora sądowego wydawanych przez Sąd Okręgowy w Kaliszu, a wykonywanych przez kuratorów sądowych z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim. O rzetelności pracy kuratorów świadczy chociażby zdarzenie z dnia 25 grudnia 2010 roku, kiedy na miejscu mającego się odbyć kontaktu stawił się kurator, a matka dziecka Pani Anna S. [REDAKTOWANO] nie zgłosiła się.

Nie można również zgodzić się z twierdzeniem, że Pani Anna S. [REDAKTOWANO] od dwóch lat nie widuje syna. Przeczą temu wymienione wyżej daty spotkań matki z dzieckiem. Być może nie zawsze czas ich trwania, czy też miejsce kontaktu są zgodne z oczekiwaniami Pani Anny S. [REDAKTOWANO], ale pamiętać należy, że odbywają

się one w warunkach trwającej sprawy o rozwód, co niewątpliwie utrudnia porozumienie małżonków. Ponadto ze sprawozdań kuratora sądowego wynika, że samo dziecko nie zawsze deklaruje chęć pójścia z matką. W celu poprawy relacji z dzieckiem rodzice mogą skorzystać z różnych form pomocy, np. z treningu kompetencji wychowawczych w najbliższej poradni psychologiczno – pedagogicznej.

Również szarżując o brak pomocy organów państwowych, w egzekwowaniu postanowień sądu nie znajduje potwierdzenia w dokonanych ustaleniach. Wynika z nich bowiem, że Pani Anna S. realizuje kontakty z synem, a nad ich właściwym przebiegiem czuwa kurator sądowy. Obecnie strony zadeklarowały nawet rezygnację z obecności przy kontaktach kuratora sądowego, co świadczy o skuteczności działań podejmowanych przez organy państwowe.

Z uwagi na to, że obecnie kontakty Pani Anny S. z synem realizowane są dobrowolnie brak jest podstaw prawnych do prowadzenia ich egzekucji poprzez przymusowe odbieranie dziecka ojcu przez kuratora na czas trwania kontaktu w oparciu o przepisy art. 598⁶ – 598¹³ k.p.c. Z tego też względu wnioski Pani Anny S. o przeprowadzenie postępowań egzekucyjnych zostały oddalone.

W odniesieniu do wydawanych przez sądy orzeczeń, uprzejmie informuję, iż zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. *Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Dz.U. Nr 98, poz. 1070, ze zmianami) Minister Sprawiedliwości sprawuje nadzór nad sądami jedynie w zakresie ich działalności administracyjnej. W zakresie wymierzania sprawiedliwości sędziowie są niezawisli (art. 178 ust. 1 Konstytucji RP), a sądy niezależne (art. 173 Konstytucji RP). Z tych względów Ministerstwo Sprawiedliwości nie ma możliwości podejmowania działań ingerujących w rozstrzygnięcia sądu. Zmiana orzeczenia nastąpić może jedynie w drodze jego zaskarżenia do sądu drugiej instancji.

W zakresie sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości nadzoru nie stwierdzono w niniejszej sprawie uchybień.

2 powierzenie

SEKRETARZ STANU
w Ministerstwie Sprawiedliwości

Stanisław Chmielewski